

ПРИОЗЕРСКИЙ

№42/530

20 октября 2017 года

газета издается с 26.06.2004 года

Вестник

ҚҰТҚАРУШЫ ҚЫРАНДАР

19-қазан – ТЖК қызметкерлері күні

Қазақстанның мемлекеттік тәуелсіздігінің қалыптасу жылдарында, мемлекеттік басқару жүйесінің қайта құрылу барысында Мемлекет басшысының шешімі бойынша 1995-жылдың 19-қазанында Қазақстан Республикасының төтенше жағдайлар жөніндегі Мемлекеттік комитеті құрылды, ол өзінің бастауымен еліміздің Азаматтық қорғанысы мен құтқарушы қызметтерін біріктірді.

жоспарлы және 2 жоспардан тыс 6 комиссия отырысы өткізілген. Отырыс қорытындысы бойынша қалалық қызметкерге 32 тапсырма беріліп, тапсырмалар уақтылы орындалыпты. Приозерск қаласының бөлімдерінде Балқаш көлінде адам өлімінің алдын алу және болдырмау қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында үнемі және жүйелі жұмыс жүргізілуде. Қауіпсіздік ережесін сақтау мақсатында мектеп жанындағы лагердегі

«Жоғары жылдамдықты маневр жасау үшін үздік жүргізуші» облыстық байқауында бөлімшенің жүргізуші-қызметкері үшінші орынға ие болды. Сарышаған ауылында 2017-жылғы 19-қаңтарда үйдің ауласында сарайға және гаражға жақын орналасқан моншада өрт болған. Өрт сөндірушілер келгенше монша қатты жанады, алаудың жалыны өз жолындағының бәрін жалмап, сарайға және гаражға қауіп төндірді. Гаражда қысқы уақытқа деп қамдаған үлкен отбасының азық-түлігі және жазғы заттары сақталған еді. Өрттің бетқаратпас жалынына қарамастан біздің жігіттер өздерінің батылдықтарын көрсете білген. Өрт сөндірушілер алаулаған өртті дер кезінде ауыздықтады. Өрт сөндірушілердің шешуші шұғыл әрекеттерінің арқасында өрт тез сөндірілді. Монша шпалдан салынғандықтан жұмыс өте көп еді, өйткені монша бірнеше сағат бойы жанды және өте суық аязда жігіттер қабырғалардағы шпалдарды сындырып тастады. Жігіттер өртті сөндіріп қана қоймай, сонымен қатар тұрғындар мен құрылыс иелеріне психологиялық қолдау көрсетті. Кәсіпқой жігіттердің арқасында өрт бізге аз зиян келтірді. Ең бастысы – гаражды және сарайдағы заттарды аман алып қалды.

2012-жылғы 20-қаңтарда православ дінінің «Шоқыну» мерекесінде шомылу шаралары өткізілді. Бұл шараға 310 адам қатысты. Приозерск қаласының № 47 ӨСБ, ТЖБ, Приозерск гарнизонының ПБ және жергілікті атқарушы органдардың бөлімшелерімен бірге қоғамдық орындарда тәртіпсіздіктерді бұзудың алдын алу мақсатында демалыс және мереке күндері судағы демалыс орындарында 42 рет рейдтік іс-шаралар, 187 патрульдік бақылау өткізді. Халықпен бірлескен рейдтік іс-шаралар жүргізу барысында 1866 әңгіме өткізіліп, 288 ескерту парақшалары таратылды, 398 сабақтары оқылып, 126 балаға жүзуді үйретті. 2017-жылдың 14-маусымында №1 мектеп жанында ұйымдастырылған лагердегі оқушыларға 51 дана ескерту парақшалары таратылып, өрт тақырыбы бойынша мектеп лагерінің тәрбиеленушілерімен әңгіме өткізілді. Приозерск қаласының № 47 ӨСБ, ТЖБ, Приозерск гарнизонының жергілікті атқарушы органдармен бірлесе отырып «Қауіпсіз жаз - 2017» акциясы өткізіліп, 47 дана ескерту парақшалары таратылған және жұмыс барысында демалыс және мереке күндерінде бірлескен рейдтік іс-шаралар өткізу бүгінгі таңға дейін жалғасуда. Құтқару қызметкерлері жылдың барлық мезгілінде кез-келген төтенше жағдайға сақдай сай тұрады. Бұл олардың қызметтік талабы хәм міндеті.

Осыған орай әр жылғы қазан айының осы күні атамаш сала қызметкерлері өздерінің төл мерекелерін атап өтіп келеді. Кәсіби мерекеден өзіміз тұрып жатқан Приозерск қаласының төтенше жағдайлар қызметі де тыс қалмай, биыл да төл мекекелерін лайықты қарсы алуға қызу дайындалып жатыр. Жалпы алғанда қалаға қарасты құтқару қызметінің ұжымы араға жыл салып келген атаулы күнді жақсы нәтижелермен, биік деңгейде қарсы алды деуге толық негіз бар. Бұл жайында мекеме басшыларымен болған сұқбат барысында сұрастырып білдік және сол кездесудегі әңгіменің мазмұнын газет оқырмандарына ұсынатын боламыз.

Приозерск қаласында ҚР ІІМ ТЖК ТЖД (Қарағанды қаласы) Қарағанды облысының мамандандырылған азаматтық қорғау қызметі жұмыс жасайды. Приозерск қаласы төтенше жағдайлар бөлімінің бастығы, азаматтық қорғау майоры Ахат Оразұлы Омаров, № 47 өрт сөндіру бөлімінің бастығы, азаматтық қорғау аға лейтенанты Несемхан Аманжолұлы Амиров және Приозерск қаласының ҚР ІІМ ТЖК ТЖД Қарағанды облысының «Шұғыл құтқару жасағы» ММ судан құтқару жасағының басшысы Берік Төлеуханұлы Ахметовтермен болған әңгіме барысында аталған қызметтердің бастау алуы және өткен жылдан бастап осы бүгінге дейінгі атқарылған жұмыстар мен жеткен жетістіктері туралы біраз мағлұматқа қанықтық. Приозерск қаласы әкімінің өкімімен ТЖК отырысы құрылды, оның ішінде азаматтық қорғау қызметі – 9, ТЖД – 3 жасағы, Приозерск қаласының шұғыл әрекет ету құрама жасағы және адамдарды іздеу құтқару жасағы құрылғаны белгілі. Одан бергі кезеңде құрылымдардың саны да, сапасы да жыл санап артып келеді. Барша құрылымдар бойынша қажетті заманауи техникалармен және құрылғы құрал-жабдықтармен жасақталып отыр. Осының бәрі құрылым қызметкерлерінің өз қызметтерін уақтылы, сапалы хәм тиянақты атқаруына мол мүмкіндік береді.

Жыл басынан бері қалалық төтенше жағдайлардың алдын алу және жою жөніндегі комиссия төрағасының қатысуымен 4

мектеп оқушыларына белгіленген бір аймақ арналды. Жергілікті бюджеттен Балқаш көлінде 4 және шомылуға тыйым салынған белгілер қауіпті аймаққа және демалу мен шомылуға жабдықталмаған орындарға 5 ескерту тақталары қойылды. Орталық көшеде 1 баннер орнатылды. Приозерск қаласы орнатылған ҚР ІІМ ТЖК ТЖД (Қарағанды қаласы) Қарағанды облысының мамандандырылған № 47 өрт сөндіру бөлімі Приозерск қаласы мен Сарышаған поселкесін Төтенше жағдайлардан тәулік бойы қорғайды. Өрт сөндіру құрамымен 19 ауқымды өрт, 70 тұтанған ошақты сөндірді және 19 рет авариялық-құтқару жұмыстары жасалды. Өртте 12 адам (оның ішінде 5 бала) құтқарылды және 102 адам қауіпсіз аймаққа көшірілді. Өрттен күйік шалған және жарақаттанғандар болмаған. Бұндай жетістіктер кәсібилік күнделікті жаттығулар мен сабақтар арқылы жүзеге асырылады. Осылайша, өрттерге және басқа да төтенше жағдайларға жауап беруге дайындығын арттыру үшін ішінара 2017-жылдың басынан бастап халықтың жаппай қатысуымен күрделі және ірі нысандар бойынша 10 өрт-тактикалық сабақтар өткізілді. Халыққа алдын алу өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етуде өзгеріссіз қалады. Приозерск қаласының тұрғындары арасында өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша алдын алу жұмыстарын жүргізу үшін № 47 ӨСБ қызметкерлері 56 рет тартылды. Ол 69 тұрғын үйді және 169-дан астам тұрғын үйді аралады, 1127 адамдарға нұсқаулықтар жүргізілді және барлығына 40 сағаттан астам уақыт жұмсалды.

2016-жылғы 28-желтоқсанда 16 сағат 28 минутта Приозерск қаласының № 47-өрт сөндіру бөлімінің байланыс пунктіне Достық көшесі, 11-үйдің үшінші қабатындағы пәтерде өрт шыққаны туралы хабарлама келіп түсті. Өртке өрт сөндіру бөлімінің басшысы Н.А.Амировың басқаруымен

кезекші қарауыл шұғыл шығып кеткен. Олар келгенде 3-қабатта орналасқан № 24 пәтердің терезесінен қалың қара түтін шығып жатқан болатын. Сонымен бірге тұрғындар үйде баланың бар екені туралы хабарлайды. Буын тыныс алуға жарамсыз аймаққа кіргеннен соң іздеу туралы апарат түседі. 23-пәтерде көмекке мұқтаж адамдардың барлығы анықталды. Қосымша ұйымдастырылған буын қайта жіберілді. Қалың түтін арасынан 7 және 14 жастағы бала мен қызды және 35, 87 жастағы екі әйелді анықтайды. Уақытты жоғалтпаған өрт сөндірушілер буыны баланы, қызды және екі әйелді дымқыл жамылғыға орап тыныс алуға таза ауаға шығарылады. Өрт сөндірушілердің берік және батыл әрекеттерінің арқасында адамдардың өмірі сақталып, олардың денсаулығына зиян келтірілмеді.

Біз тілге тиек етіп отырған сала басшылары қала әкімдігімен және көршілес аймақтардағы әріптестерімен тығыз байланыста

Балқаш көлінің жағасында орналасқан «Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің Қарағанды облысы Төтенше жағдайлар министрлігінің жедел-құтқару жасағы» Приозерск мемлекеттік университетінің кәсіпорны құтқару бөлімшесі жасағының да судан құтқару бойынша атқарып жүрген жұмыстары ауыз толтырып айтарлықтай. 2012- жылғы 18-қаңтарда,

жұмыс істеуді мықтап жолға қойған. Соның арқасында қала әкімі Қайрат Амангелдіұлы Камзиннің басшылығымен жоғарыда санамалап өткен төтенше жағдайдың алдын алуға байланысты көріне-кілік құралдар дер кезінде қажетті жерлерге орналастырылды. Балқаш қаласы аумағында суға кеткен адамдарды іздестіруге қала құтқару қызметінің жасағы мейлінше көмек қолын созып отырады. Олардың алға қойған мақсаттары мен мұрат-мүдделері бір арнаға тоғыстырылған. Қандай төтенше жағдай орын алса да бір-біріне көмектесуге дайын тұрады. Бәрінің де мүддесі адамдарды тосаттан келетін кесапаттардан аман сақтап қалу болып табылады. Өздерінің кәсіби мерекелерін жарқын жүзбен қарсы алып отырған батыл да епекті, жинақы да жедел, қауіпті де қиын мамандықтың ұстаған құтқарушы қырандарды мерекелерімен құттықтай отырып, олардың алдағы қызметтерінде де жеңіс, жетістік, табыс тілейміз! Қалың қауым Сіздердің ержүрек іс-қимылдарыңызды бағалайды және аман-саулықтарыңызды тілеп отырады.

Нұрғали ҚАРАБЕКТЕГІ,
газеттің арнаулы тілшісі

КАЗАХСТАН ВПЕРВЫЕ БУДЕТ ПРЕДСЕДАТЕЛЬСТВОВАТЬ В СОВБЕЗЕ ООН В 2018 ГОДУ – Н. НАЗАРБАЕВ

В Астане прошла церемония вручения верительных грамот Президенту Республики Казахстан Нурсултану Назарбаеву, передает корреспондент Kazpravda.kz.

В ходе мероприятия верительные грамоты Президенту вручили Чрезвычайные и Полномочные послы 7 стран: Эстонской Республики – Хэйти Мямемэс, Исламской Республики Афганистан – Кадам Шах Шахим, Республики Польша – Селим Хазбиевич, Канады – Никола Бруссо, Финляндской Республики – Микко Кивикоски, Королевства Бельгия – Алекси Де Кромбрюгхе Де Пикендаель, Франции – Филипп Мартинз.

Нурсултан Назарбаев поздравил послов с началом дипломатической миссии в Казахстане и выразил уверенность в плодотворности их работы в Казахстане.

"Вы станете свидетелями новой эпохи в истории нашей страны. Казахстан высоко ценит дружественные отношения с вашими странами. Уважаемые дипломаты, календарь 2017 года Казахстана насыщен важными событиями и разными международными мероприятиями. В их ряду 25-летие дипломатических отношений между Казахстаном и вашими странами. Уверен, что наша совместная работа внесет вклад в укрепление взаимной дружбы и доверия для увеличения торговли и инвестиций. Поздравляю вас с началом почетной и ответственной дипломатической миссии в Астане. Пусть дни, которые вы проведете в

Астане, будут благоприятными и счастливыми", – обратился к дипломатам Глава государства.

Обращаясь к послам, Президент рассказал о третьей модернизации, проводимой в Казахстане и о других важных мероприятиях.

"Мы реализуем третью модернизацию Казахстана. Масштабная программа "Рухани жаңғыру" имеет очень важное значение для каждого гражданина нашей страны. В Астане недавно завершилась

Международная специализированная выставка ЭКСПО-2017. В ней приняли участие 115 государств и 22 международных организаций. Так мы достигли рекорда среди специализированных выставок. Индия и Пакистан присоединились к Шанхайской организации сотрудничества. Таким образом, началась новая веха в истории организации. Мы провели первый саммит по науке и технологиям Организации исламского сотрудничества. Были высказаны свежие идеи, достигнуты важ-

ные результаты. 29 августа в Международный день против ядерных испытаний осуществили еще одну инициативу, открыли здание низкообогащенного урана МАГАТЭ. Астанинский процесс заложил основы для прекращения насилия в Сирии и решении ее судьбы после конфликта. Эти и другие мероприятия являются весомым вкладом нашей страны в мир, безопасность и развитие во всем мире. В январе 2018 года наша страна впервые будет председательствовать в Совете безопасности ООН. В рамках этого мы намерены успешно работать со всеми нашими партнерами", – отметил Назарбаев.

Глава государства также упомянул о заинтересованности Казахстана в укреплении торгово-экономических отношений с зарубежными партнерами.

"В Казахстане создана инфраструктура для выхода на рынок Евразийского экономического союза, Центральной Азии и Китая. Для многих стран ОЭСР, Европейского союза ввели безвизовый режим. В целях эффективного взаимодействия с бизнесом созданы национальные компании Казахинвест и Казахэкспорт. Как наследие ЭКСПО начали свою работу ряд крупных объектов. Это финансовый центр "Астана", международный центр ООН по развитию "зеленых" технологий, международный парк IT-стартапов. Надеюсь, ваши страны примут активное участие в реализации этих проектов", – сказал Н. Назарбаев.

Автор: А. Курамысова,
www.kazpravda.kz

ПАЛАТА ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ - ДЛЯ БЛАГА КАРАГАНДИНСКИХ БИЗНЕСМЕНОВ

Палата предпринимателей «Атамекен» борется за то, чтобы снизить тарифы и налоговую нагрузку на бизнес. Об этом карагандинцы узнали на встрече с Тимуром Кулибаевым. 18 октября, он приехал в Караганду и рассказал, что его организация делает для блага отечественных предпринимателей.

Многие карагандинские предприниматели убеждены в том, что Палата предпринимателей им не нужна. Мол, ее работники зря проедают членские взносы. А все из-за того, что результаты работы «Атамекена» неощутимы. Но это не значит, что их нет. Они измеряются количеством жалоб от предпринимателей и суммой денег, которую благодаря вмешательству Нацпалаты удалось отстоять. Цифры впечатляют. Более 20 тысяч жалоб поступило в «Атамекен» за четыре года ее работы. Благодаря ее влиянию удалось защитить имущественные права предпринимателей на 88 с лишним миллиардов тенге. Чиновники стали бояться Нацпалату, уважать ее и сотрудничать. К примеру, при акимате области создан консультационный совет, где предприниматели поднимают свои насущные проблемы.

«По возможности мы находим пути их решения», – отметил аким области Ерлан Кошанов.

«Мы провели ряд встреч, и уже есть конкретные результаты. Например, по просьбе предпринимателей был решен вопрос о снижении тарифов на воду для малого бизнеса.

Действительно, с 1 января 2018 года те предприятия, которые потребляют не больше 5 тысяч кубометров в год, будут платить за воду меньше. Для них тариф снизится с 359 до 277 тенге. При этом тарифную нагрузку переложили на крупных монополистов. В частности, с нового года вода для компаний «Теплотранзит Караганда» и «Караганда Энергоцентр» станет дороже. Для первого услугодателя – на 16 тенге и для второго – на 14 тенге.

Кроме того, в планах Палаты предпринимателей добиться снижения тарифа на электроэнергию и услуги канализации.

«У нас есть предварительная договоренность с компанией «КарагандыЖылуСбыты» о поэтапном снижении тарифов на электроэнергию для бизнеса на 3,48 тенге к 2020 году, – сообщил директор Палаты предпринимателей нашей области Ернар Кульпеисов.

«Еще мы начали работу по рассмотрению тарифов на канализацию.

К сожалению, он не уточнил, за счет чего будет снижаться тариф на электроэнергию. Это корреспондент «НВ» выяснил, обратив-

шись к услугодателю. Оказалось, что тарифную нагрузку с плеч предпринимателей будут потихоньку перекладывать на население. Потому что сейчас разница между ценой электричества для народа и бизнеса существенная. Средний тариф для бытовых потребителей составляет 10,62 тенге, а для юридических лиц – более 20 тенге.

Еще одна хорошая новость для предпринимателей связана с налогами. Их, считают в Нацпалате, на бизнес навалили слишком много. И с июля, после введения обязательных отчислений в Фонд медицинского страхования, налоговое бремя стало еще тяжелее. А значит, предпринимателей надо разгружать. «Атамекен» собирается это сделать, включив законодательные рычаги.

«Недавно в Мажилис «зашел» пакет изменений в Налоговый кодекс, – рассказал карагандинским коллегам председатель президиума Национальной палаты предпринимателей «Атамекен» Тимур Кулибаев.

«Мы с правительством договорились, что для малого бизнеса и сельских товаропроизводителей останутся те специальные налоговые режимы, которые действовали раньше. Порог по НДС останется на уровне 3 тысяч МРП. Вообще поднимаем вопрос о том, чтобы

налоговая нагрузка в Казахстане не повышалась. Нужно, чтобы платежи с заработных плат работников тоже не поднимались. Есть предложение о снижении социального налога на 1,5 процента. Многие наши пожелания учтены в проекте Налогового кодекса, который скоро будут обсуждать мажилисмены.

Вместе с тем «Атамекен» выступает за то, чтобы отложить введение обязательного медицинского страхования, как минимум, до 2020 года. Во-первых, поскольку отечественный бизнес к этому не готов. А, во-вторых, потому что под реформу о медстраховании не подпадают самозанятые казахстанцы. А их у нас в стране немало – 2,7 миллиона человек.

Тимур Кулибаев добавил, что Нацпалата и в следующем году будет вносить свои предложения по изменению Налогового кодекса. «Атамекен» собирается добиться того, чтобы часть денег от налогов, которые платит малый и средний бизнес, оставалась в местных бюджетах. Это будет выгодно и всем. В казне появятся дополнительные деньги на ремонт дорог, школ и благоустройство дворов. И, как следствие, местные акимы будут заинтересованы в создании условий для развития предпринимательства в своих городах и районах.

источник: www.nv.kz

В КАЗАХСТАНСКИХ ШКОЛАХ ВВЕДУТ НОВЫЙ ПРЕДМЕТ «ОСНОВЫ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА»

Школьников научат разбираться в торгах на фондовой бирже, зарабатывать на ценных бумагах и вести свой бизнес. Предмет «Основы предпринимательства» хотят ввести для старшеклассников.

Об этом на заседании регионального совета палаты предпринимателей в Караганде рассказал председатель Президиума национальной палаты предпринимателей «Атамекен» Тимур Кулибаев.

«Мы проводили опрос, чтобы выяснить кем собираются стать старшеклассники. Оказалось, все хотят работать в национальных компаниях, государственных и правоохранительных органах. А мы должны агитировать детей заниматься своим делом и подниматься на ноги. Так, они смогут обеспечить достойную жизнь себе и своим

близким. Поэтому предмет «Основы предпринимательства» будет введен для учащихся старших классов, – сообщил Тимур Кулибаев.

источник: www.nv.kz

ЛАТЫН ӘЛІПБИІНЕ КӨШУ - ТІЛІМІЗ ҮШІН ЖАСАЛҒАН ИГІ ҚАДАМ

Болашаққа батыл қадам

«Біз алдағы уақытта да мемлекеттік тілді дамыту бағытындағы кешенді жобаларды жүзеге асыруды табандылықпен жалғастыра береміз. Қазақ алфавитін 2025 жылға қарай латын графикасына көшіруге дайындық жұмысын осы бастан қолға алу қажет. Бұл қазақ тілін жаңғыртып қана қоймай, оны осы заманғы ақпараттық тіліне айналдырады»

ҚР Президенті Н.Назарбаевтың Жолдауынан

Латын әліпбиіне көшу туралы мәселе тәуелсіздік алған жылдардан бермен қарай көтеріліп келеді. 2006 жылы Елбасы Н.Назарбаев Қазақстан халықтары Ассамблеясының XII сессиясында: «Қазақ әліпбиі латынға көшіру жөніндегі мәселеге қайта оралу керек. Бір кездері біз оны кейінге қалдырған едік. Әйтсе де латын қарпі коммуникациялық кеңістікте басымдыққа ие және көптеген елдер, соның ішінде пост-кеңестік елдердің латын қарпіне көшуі кездейсоқтық емес. Мамандар жарты жылдың ішінде мәселені зерттеп, нақты ұсыныстармен шығуы тиіс. Әлбетте, біз бұл жерде асығыстыққа бой алдырмай, оның артықшылықтары мен кемшіліктерін зерделеп алуымыз керек», — деген болатын.

Осы мәселелерге қатысты мемлекеттік филология ғылымдарының өзі: «Қазіргі қазақ жазуында қолданылып жүрген

әліпбиді латын әріптерімен ауыстыру мәселесіне алаңдаушылық тудырып отырғандар бар. Бірақ бұл болашаққа батыл қадам жасап, елімізді төрткүл дүниеге танытып келе жатқан Елбасының тағы бір маңызды бастамаларының бірі және дер кезінде қозғалған тіліміздің болашағы үшін жасалған ғылыми маңызды шара деп білеміз. Тәуелсіз елдің негізгі белгілерінің бірі ретінде жазудың маңызы өте зор. Сондықтан да болар Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың «біз орыс тіліне қарсы емеспіз, біз оның қазақтар арасына қалай енгізілгеніне келіспейміз» деген сөзі көңілге көп ой салады. Себебі бұл сөз тілінің болашағын ойлаған тіл мамандары мен тілге жанашыр зиялы қауымның көкейіндегі ойды дөп басқандай. Мұны қазіргі кирилл-қазақ әліпбиіне немесе орыс тіліне теріс қарау деп емес, қайта қазіргі әліпбиіміз бен жазуымыздағы халықтың өз еркімен қалап алмаған, кешегі кеудемсоқ жүйенің өктем саясатының әмірімен күшпен таңылған кейбір кірме әріптерден арылып, таза қазақ әліпбиін жасау бағытындағы игілікті қадам деп түсінеміз. Латын әліпбиіне көшу, сайып келгенде, ана тіліміздің болашағын ойлап, қолданыс аясын одан әрі кеңейте түсуге мүмкіндік жасап, тіліміздің ішкі табиғи әліпбиіміз арқылы жазудың айтуға жасап келе жатқан қиянатын болдырмай, қазақы айтылым (орфоэпия) мен жазылым (орфография) талаптарын жүйеге түсіру деп түсіну керек.

Жазу-барлық халыққа ортақ, мәдениеттерді жалғастырушы, айланыстырушы құндылықтардың бірі. Халықтың ғасырлар бойы игерген барлық жетістіктері жазу мұрасы арқылы танылады.

Елінің болашағын ойлаған әр азамат, зиялы қауым өкілдері, әртүрлі мамандық иелері латын әліпбиіне қатысты өз көзқарастарын білдіріп, ой бөлісіп жатқаны баршамызға белгілі. Дегенмен, мәселенің байыбына терен бармай, әліпби өзгертуді бұрынғы кирилл әріптерін латын әріптерімен ауыстыра салу деп түсінетіндер де бар. Егер бұлай түсінсек, яғни қазіргі 42 әріпті латын әріптерімен жай ғана алмастыра салсақ, одан ештеңе өзгермейді.

Латын әліпбиіне көшудің ең басты қажеттілігі неде?

Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың Жолдауда сөйлеген сөзінде: «...ең бастысы — қазақ тіліне жаңғыртуға жағдай туғызады», — деген болатын.

Шынында да, әліпби ауыстырудың саясатқа да, басқаға да қатысы жоқ, ең басты қажеттілігін тілдің өзі талап етіп отыр деп түсінуіміз керек.

ҚР Білім және ғылым министрлігі Түркі академиясының президенті Шәкір Ыбыраев әліпбиді латынмен ауыстырғанда біздің ұғатын жақтарымыз деп мынадай пункттерді атап көрсеткен болатын: Біріншіден, тіл тазалығы мәселесі. Тіліміздегі қазіргі жат

Кенже қалып жатқаны — жазу мәселесі. Осыған келгенде кертартпалық бар. Алдымен жазуымызды бірізге түсірсек, содан кейін латынға көшу сатысын бастау қиын емес.

Латын өзіміздің өмірімізде тұр. Қазір шетелге шығатын құжатымыз латын тілінде, жолдағы көше атауларының бәрі ағылшын тілінде. Біз сонны зерттеп көрдік. Жер-су аттарының нұсқаулығы жоқ. Сіздің паспортыңыз бір нұсқаулыққа негізделіп толтырылуы керек. Ал бізде бәрібілығып кеткен. Парламент Ономастикалық ережегеөзгерістер мен толықтырулар енгізуді қолға алды. Қазір латын әліпбиінің 100-ден астам жобасы бар екен. Бұлардың көпшілігінің дауласып жүргені компьютердегі 26 әріпке қазақтың әліпбиін сыйғызғысы келеді. Бұл болмайтын мәселе. Біз бұрын түркітілдес халықтардың кітабын қиналмай оқи беретін едік. Сондықтан ортақ әліпби керек. Мысалы: Қарашай, ноғайдың газет-журналына қарап отырсаңыз, оларда жүз беттік мәтін екі есеге көбейіп кеткен. Өйткені әріптерді қосарлап жазады. Бұл дұрыс емес. А.Байтұрсынның әліпбиі дәйекше арқылы жазылады. Дәйекшедеген болмайды. Бізге 26 әріп жетеді. Бұл жұмысты тілші-ғалымдарға беру керек.

Біздің ұстаным біреу болуы керек — бүкіл түркі халықтарына ортақ әліпби жасау қиын болса да, бір-біріміздің мұрамызды оқи алуымыз керек. Тағы бір мәселе — әліпби ауысқаннан кейін орфографиялық, орфоэпиялық сөздіктер жасалады. Бізге

дыбыстарды таңбалайтын әріптерді қысқартып, сол арқылы қазақ тілінің табиғи таза қалпын сақтауға мүмкіндік аламыз. Екіншіден, қазақ тілін оқытқан уақытта басы артық таңбаларға қатысты емле, ережелердің қысқартыны белгілі. Ол мектептен бастап барлық оқу орындарында оқыту үрдісін жеңілдетеді. Уақыт та, қаржы да үнемделеді. Үшіншіден, латын әліпбиіне көшу — қазақ тілінің халықаралық дәрежеге шығуына жол ашады. Қазақ тіліне компьютерлік жаңа технологиялар арқылы халықаралық ақпарат кеңістігіне кірігуге тиімді жолдар ашылады. Төртіншіден, түбі бір түркі дүниесі, негізінен, латынды қолданады. Біздерге олармен рухани, мәдени, ғылыми, экономикалық қарым-қатынасты, тығыз байланысты күшейтуіміз керек.

Сөзімді қорытындылай келе, латын әліпбиіне көшу — қазақ халқының алға жылжуына, жаңа заман талабына сай өсіп-өркендеуіне, болашақта еліміздің жан-жақты дамуына үлкен үлес қосып, жемісі мен жеңісін әкелері сөзсіз. Біз латын әліпбиіне көше отырып, өркениетті елдердің қатарына қосылып, тіліміздегі дыбыстық жүйелерді нақ анықтап, қазақ тілінің жазылуы мен дыбысталу кезінде сөздер қолданысындағы артық кірме сөздерден арыламыз. Сондықтан латын әліпбиіне көшу біз үшін, болашақ үшін әлдеқайда маңыздырақ деп ойлаймын.

Л.Ш. Нурсейтова, Приозерск қаласының №1 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ

ЛАТЫН ӘЛІПБИІНЕ КӨШУ — ЗАМАН ТАЛАБЫ

Мемлекет басшысы «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласында «Қазақ тілін біртіндеп латын әліпбиіне көшіру жұмыстарын бастауымыз керек. Біз бұл мәселеге неғұрлым дәйектілік қажеттігін терең түсініп, байыппен қарап келеміз және оған кірісуге тәуелсіздік алғаннан бері мұқият дайындалдық. Яғни, 2025 жылға қарай іс-қағаздарын, мерзімді баспасөзді, оқулықтарды, бәрін де латын әліпбиімен басып шығара бастауға тиіспіз» — деді. Бүгінде бұл мәселе қоғамның басты тақырыбына айналуда.

Ұрпақ болашағы үшін осындай шешім қабылдауға тиіспіз және бұл әлеммен бірлесе түсуімізге, балаларымыздың ағылшын тілі мен интернет тілін жеті кигеруіне, еңбастысы — қазақ тілін жаңғыртуға жағдай туғызады» деп ашық айтқан болатын. Әлбетте, бұл орайда басты мәселе — ұлттық сана жаңғырып, құлдық санадан арылуда жатыр. Айналып келгенде, бұл идеяның астарында бір тұтас ұлт құру деген мақсаттың да қылаң беретіні анық. Демек, көреген Көшбасшымыз бұл жөнінде ойлық адамға барып отыр дей аламыз. Алайда бұған біздің қоғамдайын ба? Қандай мәселеге көңіл бөлу керек?

Онда бүгінгідей 42 әріп емес, бар-жоғы 28 ғана әріп болатынын, қазақ тіліне жат в, ё,

и, п, ц, ч, ь, ь, ф, х, һ, э, ю, я секілді он төрт әріптің еңбейтінін айтады.

Асылы ОСМАН, Қазақстан халқы ассамблеясының мүшесі: «Қазақстанның иесі де, киесі де — қазақ халқы, мен мұны баяғыдан бері айтып келемін. Ешқандай ұлтқа бөлінбестен бәріміз, яғни барша қазақстандықтар латын қарпіне көшуіміз тиіс.

Менің ойымша, біріншіден, еліміздің барлық мектептеріне латын тілі пәнін жоспарлы түрде енгізу керек. Бүлдіршіндер 11-12 жыл оқып, мектепті бітіргенде латын әліпбиін толық меңгеріп шығады. А.Осман: Латын әліпбиіне көшу туралы әңгіме бүгін басталған жоқ. Тәуелсіздік алған жылдары, тіпті одан да бұрын айтылды. 1994 жылы латын әліпбиі мәселесі бойынша Түркияға барған Әбдуәли Қайдарға бастаған топ «34 әріптен аспайық» деген ортақ мәмілеге келіпеді. Міне, одан кейін бұл мәселе бәсеңдеп қалды. Бір өкініштісі, бізде табандылық жоқ. Айтылған мәселе сол күйі қалады. Бастаған істі соңына дейін жеткізуге дәрменсізбіз. Әлі күнге жалтақтап жүрміз. Кезінде қазақтан сұрамай-ақ, арабтан латынға, латыннан кирилл қарпіне көшірді ғой. Елбасы да «Латынға көшуіміздің тарихы бүгіннен емес, біркезде тарих бедерінде біз мұндай қадамды жасағанбыз», — деді.

компьютердің көмегімен мәтінді латынға аударатын бағдарлама жасау керек.

Мысалы: Кейбір зерттеушілер, бұрынғы орыс жазуы негізіндегі жазба мұраларымыздан айрылып қаламыз, ертен оларды ешкім оқи алмай қалады дейді. Орыс жазуын бүгін-ертең ешкім өшіріп тастайын деп отырған жоқ. Оқулықтар жыл ретімен бірте-бірте латын жазуына көшіріліп отырады. Әдеби шығармалар мен көпшілік ғылыми еңбектер де сол ретпен жаңа жазуға ауысып отырады. Бұрынғы жарық көрген шығармаларымызды, мысалы «Абай жолын», ұлы ақынның шығармаларын т.б. қайта баспай отыра алмаймыз ғой, қайта басып және оны латын әліпбиімен теретін болады.

Шын мәнінде, жазушы Қабдеш Жұмаділов айтпақшы, «Оқылатын шығарма қай әліпбимен жазылса да оқылады, оқылмайтын шығарма қай әліпбимен жазылса да оқылмайды».

Менің ойымша, қалай болған күнде де, балаға жеңіл, тез үйренетіндей жолды іздеу керек. Латын әліпбиіне көшу — мемлекеттің өзінің ісі. Ешкімнің көңіліне қарап, талқылаудың да қажеті жоқ. Соза берсек, уақыт өте береді. Білім — әлемдік, тәрбие — ұлттық. Сондықтан латын әліпбиін қазақтың табиғатына лайықты етіп жасауымыз керек. Менің ұсынысым осы.

Жапеннова Б. С. №2 ЖОББ мектебінің мұғалімі

В ПРИОЗЕРСКЕ ПРОДОЛЖАЕТСЯ ОБСУЖДЕНИЕ ПЕРЕХОДА КАЗАХСКОГО АЛФАВИТА НА ЛАТИНИЦУ

Шаг в будущее

В рамках обсуждения программной статьи Главы государства «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания» 13 октября 2017 года в детском юношеском центре состоялось встреча в котором приняли участие предприниматели города.

С докладом выступил директор Общественного объединения «Палата предпринимателей» города Приозерск Чалгимбаев Азамат Бауыржанович.

Встреча началась с обсуждения встречи Главы государства членами рабочей группы по реализации проекта по переходу государственного языка на латиницу и что, реформа государственного языка является одним из важных вопросов программы модернизации общественного сознания.

Обращаясь к участникам встречи спикер назвал переход казахского алфавита на

латиницу исторической вехой в духовно-культурном развитии страны и успех предстоящей реформы казахского языка во многом зависит и от активного участия всех граждан РК.

Он добавил, что именно переход казахского языка на латиницу повлияет на повышение уровня конкурентоспособности нации в сфере образования. По мнению участников заседания этот процесс повысит престиж казахского языка среди молодежи и за рубежом.

А также четко пояснил всем участникам что, только после всенародного обсуждения и утверждения Единого стандарта алфавита государственного языка на латинской графике последует стадия его практического внедрения, которое будет поэтапным, системным и планомерным.

Естественно, будет необходимо проведение разъяснительной работы среди насе-

ления. В самых развитых странах мира распространена латиница, поэтому нашей развивающейся стране необходимо создать условия для внедрения молодежи и детей в систему всемирного общения.

В конце мероприятия спикер призвал всех предпринимателей поддержать инициативу Главы государства.

Ш.У.Жанылхан, главный специалист отдела внутренней политики, культуры и развития языков города Приозерск

№	Написание	Звук	№	Написание	Звук
1	A a	[a]	17	N' n'	[n], [ng]
2	A' a'	[ə]	18	O o	[o]
3	B b	[b]	19	O' o'	[ə]
4	D d	[d]	20	P p	[p]
5	E e	[e]	21	Q q	[k]
6	F f	[f]	22	R r	[p]
7	G g	[r]	23	S s	[c]
8	G' g'	[r]	24	S' s'	[ш]
9	H h	[x], [h]	25	C' c'	[ч]
10	I i	[i]	26	T t	[t]
11	I' i'	[u], [ü]	27	U u	[y]
12	J j	[ж]	28	U' u'	[y]
13	K k	[k]	29	V v	[в]
14	L l	[л]	30	Y y	[ы]
15	M m	[м]	31	Y' y'	[y]
16	N n	[n]	32	Z z	[з]

В ЕДИНСТВЕ НАША СИЛА

Современный Казахстан мало напоминает страну, которая существовала в ее нынешних границах более 80 лет назад. Сейчас это независимая республика, признанная международным сообществом, строящая амбициозные планы как в экономической, так и социальной сфере. В грозные же предвоенные годы наше государство стало вторым домом для сотен тысяч вынужденных переселенцев, которым был присвоен ярлык «неблагонадежных». Однако народ Казахстана, едва оправившийся после страшного голода начала 1930-х годов, гостеприимно распахнул перед ними двери, дал пищу и крышу над головой.

Сухая статистика официальных документов потрясает. В 1937 году в Казахстан и Среднюю Азию было выслано корейское население, в это же время с южных границ СССР в нашу страну были высланы курды, армяне и турки. В 1940-1941 годах – высланы поляки и немцы Поволжья. В 1943-1944 годах в Казахстан были высланы представители народов Северного Кавказа: калмыки, балкарцы, чеченцы, ингуши, карачаевцы, турки-месхетинцы. Судьба переселенцев была трагичной. Немалое их число, особенно женщин, детей и стариков, погибло еще в пути. Совершенно иные климатические условия ждали их в местах нового расселения — жаркое сухое лето и морозная зима.

Всего за 1937–1944 годы в Казахстан было депортировано свыше 1 миллиона 200 тысяч человек, а вместе с эвакуированными — на полмиллиона больше. По существу, каждый пятый в республике был спецпереселенцем. Многие десятки тысяч человек погибли в первые месяцы после депортации от голода и болезней, выжившие были направлены на принудительные работы. Им запрещалось покидать новое место жительства, это рассматривалось как побег и несло за собой уголовную ответственность. Спецпереселенцы были обязаны в трехдневный срок сообщать в НКВД обо всех изменениях, произошедших в составе семьи

(рождение ребенка, смерть члена семьи или побег). Трудно было бы выжить в условиях сильнейшего морального надлома и физических тягот, если бы не поддержка и сочувствие местного населения.

Казахский народ тепло и гостеприимно встретил переселенцев. Сулим Исакиев попал в Караганду в пятилетнем возрасте. Мало что помнит о том времени: костры на станциях, холод, голод, теснота землянки. Но было и хорошее: взаимопомощь и взаимовыручка, доброжелательное отношение коренного населения. Казахи помогали депортированным чем могли, несмотря на разные специально распускавшиеся страшные слухи о вайнахах. Харону Кутаеву в год депортации было немногим больше 6 лет. Его за руку держала тетя, сестра его отца. Много им пришлось вынести, и за то, что выжили, Харон бесконечно благодарен казахскому народу. Он рассказывал: «В одной квартире нас жили несколько семей разных национальностей, в том числе и казахи. Глава этой семьи, уходя на работу, говорил своей жене: «Если есть у тебя один баурсак - дели его на четыре части, чтобы всем было по кусочку».

Серик Ильясов, вспоминает, как во дворах его родного села Майбалык в Петропавловской области дети разных национальностей молили зерно каменными ручными жерновами, а потом казахские бабушки пекли из муки баурсаки, чеченские женщины - белиш, выносили ирмишк и курт и все это раздавали детям. А взрослые работали в шахтах и на полях. Дважды Герой Советского Союза, летчик-космонавт СССР В.А. Шаталов писал в своих воспоминаниях: «От чистого сердца, всю жизнь буду благодарен земле Казахстана. В трудные военные годы казахский народ заботился обо мне как о родном сыне». Извечную благодарность к казахстанскому народу питал и ныне известный писатель Герольд Бельгер, который жил в немецкой семье в ауле близ реки Есиль в Северном Казахстане. Его плодотворная публицистика в основном и посвящена щедрой и гостеприимной

казахской земле, а также проживающим здесь людям.

В свою очередь, спецпереселенцы также не оставались в долгу, честно, добросовестно трудились, оказывали значительную помощь в развитии государства. Они стали инженерами, техниками, медработниками, учителями, агрономами, трудились на заводах и шахтах, выращивали хлеб.

Процесс реабилитации депортированных народов начался со второй половины 1950-х годов. Чеченцы, ингуши, балкарцы, карачаевцы, калмыки и другие народы получили возможность вернуться на свою историческую родину. Однако многие из них продолжают проживать в Казахстане и поныне. Именно поэтому современный Казахстан можно по праву назвать многонациональным государством. В настоящее время здесь отмечено порядка 130 этносов, которые сосуществуют в мире и согласии.

Нашей стране удалось избежать кровопролитных межэтнических конфликтов, которые раздирали некоторые страны СНГ в период, наступивший после развала Советского Союза. С момента провозглашения Независимости РК правовую основу этнонациональной политики в Казахстане составляет совокупность законодательных норм и актов — прежде всего Конституция РК, согласно которой неконституционными признаются любые действия, способные нарушить межэтническое согласие. Прежде всего этнонациональная политика страны базируется на принципах верховенства закона и разумного сочетания коллективных прав этносов и индивидуальных прав человека. В Казахстане был создан уникальный и эффективный механизм реализации национальной политики и межнационального диалога в лице Ассамблеи народов Казахстана, который стал консультативно-совещательным органом при Главе государства, а позже стал конституционным органом. Еще через некоторое время Ассамблея была переименована в Ассамблею народа Казахстана, что лишней раз подчеркнуло общность всего многонационального состава страны.

Благодаря ее деятельности, повсеместно идет процесс культурного возрождения многонациональности, и Ассамблея обеспечивает их всеобъемлющий диалог. Сегодня этот опыт перенимается некоторыми соседними странами. Идет активная работа по возрождению и развитию культур этнических меньшинств: регулярно проводятся фестивали народного творчества, языков народов Казахстана, День единства народов Казахстана, дни памяти жертв политических репрессий, духовного единства и согласия. Кроме того, каждый этнос имеет свои традиционные праздники, возрожденные за годы Независимости страны и отмечаются они обязательно все вместе: за единым столом собираются представители разных национальностей.

Под эгидой Ассамблеи проводится сбалансированная языковая политика, и Казахстан, один из немногих, разрешил эти проблемы без острых конфликтов и потрясений. Идет естественный процесс овладения государственным языком гражданами страны, особенно молодежью. Языковое богатство Казахстана обогащает общеказахстанскую культуру и выступает важным фактором укрепления единства. Более того, представители научной и культурной интеллигенции страны поддержали инициативу Нурсултана Назарбаева о переходе на латинский алфавит, что призвано еще более сблизить наше молодое государство со странами остального мирового сообщества. Обеспечиваются духовное возрождение страны и, самое важное, межконфессиональное согласие и толерантность. Исторически унаследованная нынешним поколением казахстанцев терпимость в духовной сфере является хорошей основой сохранения гражданского и межконфессионального мира в будущем.

Д.А.Шатекова,
главный специалист отдела внутренней политики, культуры и развития языков города Приозерск

НОВЫЕ МЕТОДЫ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ КОРРУПЦИИ

Как у всякого сложного социального явления, у коррупции не существует единственного определения. Коррупция существовала во все времена и во всех сферах жизнедеятельности, будь то государственная служба, управление бизнес-сектором и даже взаимоотношения в бытовой жизни. В Республике Казахстан коррупцию в большинстве случаев связывают с государственным управлением, то есть нашей стране присуща «государственная коррупция», где одной из сторон является государственный служащий или должностное лицо.

Коррупция существует там, где госслужащий имеет возможность распоряжаться не принадлежащими ему ресурсами, в виде государственной собственности и бюджетных средств. Сюда же можно отнести и государственные закупки, и оказание государственных услуг.

Следовательно, основным направлением борьбы с коррупцией на сегодняшний день мы должны ставить не выявление коррупционеров, (то есть «ловить взяточника за руку»), а лишение государственного чиновника возможности совершения коррупционного правонарушения, сюда можно отнести даже возможность совершения покушения на коррупцию.

Именно поэтому, Антикоррупционная стратегия Республики Казахстан на 2015-2025 годы ставит во главу противодействия коррупции именно превентивные меры.

Законом «О противодействии коррупции» определены новые инструменты антикоррупционной политики, такие как: антикоррупционный мониторинг, анализ и выявление коррупционных рисков, формирование антикоррупционной культуры. Все эти новые механизмы направлены именно на предупреждение, профилактику коррупции, исключение возможности возникновения предпосылок для коррупционных проявлений.

Реализация этих новых механизмов возло-

жена на уполномоченный орган по противодействию коррупции — Агентство Республики Казахстан по делам государственной службы и противодействию коррупции.

Антикоррупционный мониторинг позволяет нам увидеть наиболее коррумпированные сферы и государственные органы. Путем сбора и обработки информации об осужденных за коррупцию лицах, характере преступлений Департамент по Карагандинской области составляет единую картину по области. К примеру, антикоррупционный мониторинг по итогам 1-го полугодия 2017 года показал, что наиболее коррумпированными в области остаются органы внутренних дел, а именно «коррупция на дорогах».

Благодаря такому мониторингу, мы имеем четкое представление о слабых местах в госорганах и в дальнейшем проводим с ними работу.

К примеру, в настоящее время реализуется проект «10 шагов по сокращению коррупционных правонарушений на дорогах», который предусматривает проведение рейдовых мероприятий на дорогах, сбор информации в социальных сетях Департамента от водителей авто, проведение разъяснительной работы, анализ функционирования технических средств фиксации, оказание услуг водителям СпецЦоном и т.д.

Как было ранее сказано, коррупция — это когда у чиновника имеется возможность его совершения. Такой механизм как анализ коррупционных рисков показывает эти «возможности» как в законодательстве, так и в организационно-управленческой деятельности госорганов и организаций. Если антикоррупционный мониторинг показывает коррумпиро-

ванность госорганов, то глубокий анализ коррупционных рисков показывает «лазейки» совершения коррупции и в дальнейшем Департаментом даются рекомендации об их устранении.

Например, анализ сферы энергетики показал нам непрозрачность процедур получения услуг энергопроизводящих или энергопоставляющих организаций (получение тех. условий на подключение к сетям), отсутствие принципа «одного окна», централизованной автоматизированной базы данных электрических, тепловых сетей, что в целом является коррупционным риском.

Коррупции присуще одно постоянное правило «Одна взятка — два преступника». Как было отмечено выше, одной из сторон коррупции является государственный служащий, следовательно, второй в большинстве случаев являются рядовые граждане страны, поэтому антикоррупционная политика и предусматривает третий механизм — формирование антикоррупционной культуры в обществе.

Департаментом проводится множество мероприятий с неправительственными организациями, общественными объединениями, представителями бизнес-сообщества, религиозными объединениями, трудовыми коллек-

Коррупции нет!

тивами начиная с элементарных лекций и семинаров, заканчивая совместными планами и реальными действиями.

Особый акцент уделяется антикоррупционному образованию, ведется активная работа со студентами и учениками школ. К примеру, в ВУЗах области мы запускаем проект «Антикоррупционный омбудсмен» в рамках которого со студентами будет проводиться разъяснительная работа, приниматься обращения по имеющимся вопросам. В каждом ВУЗе мы планируем закрепить специалиста нашего Департамента, обратившись к которому о факте коррупции будем принимать меры.

Стоит отметить, что ранее этому вопросу уделялось мало внимания и его решение стало возможным именно благодаря внедрению механизмов профилактики коррупции.

Среди граждан области ведется информационная работа, с квитанциями на коммунальные услуги мы распространяем флаера, призывающие бороться с коррупцией.

Действует антикоррупционная мобильная группа, которая в составе представителей общественных и неправительственных организаций курсирует по области разъясняя гражданам антикоррупционную политику.

По данным международной организации по борьбе с коррупцией Transparency International, в последние годы в Казахстане более чем на 25% сократилось количество людей, дававших взятки. Результаты социологических исследований свидетельствуют о том, что сегодня 73% казахстанцев выражают доверие антикоррупционной политике государства, а 53% готовы внести личный вклад в работу по снижению уровня коррупции в обществе. То есть, первые положительные результаты у нас уже имеются.

Благодаря активной позиции граждан и желанию бороться с этим негативным злом мы сможем достигнуть высоких результатов.

И. Н. Майшекин,
руководитель Управления профилактики коррупции Департамента Агентства РК по делам государственной службы и противодействию коррупции по Карагандинской области

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ЖОЛ ЖОҚ!

ЖОЛДАРДА СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ КӨРІНІСТЕРІН БОЛДЫРМАУ БОЙЫНША 10 ҚАДАМ

Мемлекет басшысының «Қазақстанның үшінші жаңғыруы: жаһандық бәсекеге қабілеттілік» атты халыққа Жолдауында еліміздің бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз ететін бес негізгі басымдық айқындалып берілді.

Сол бес басымдықтың соңғысында Елбасы мемлекет пен бизнес қауымдастығының, азаматтық қоғамның, бүкіл халықтың күш-жігерін біріктіріп, сыбайлас жемқорлықтың себептері мен алғы шарттарын анықтау және оларды жою жұмысын жандандыруды тапсырды.

Қазіргі таңда, алға қойылып отырған басты мақсат – сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресті барлық қоғамның ортақ ісіне айналдыруға әрекет жасау.

Жалпы еліміз, сыбайлас жемқорлыққа қарсы жаппай күрес жариялап, жемқорлыққа қарсы заңнамалық базаны және осы зұлым құбылысқа қарсы іс-қимылдың мемлекеттік жүйесін әзірлеуге бірінші болып кірісті. 2014 жылдың аяғында Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегия бекітілді, ал 2015 жылы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» жаңа Заң қабылданды. Сол уақыттан бері сыбайлас жемқорлыққа қарсы ауқымды, жүйелі шаралар өткізілуде, қол жеткізген жетістіктер де аз емес.

Мысалы, «Transparency International» ұйымымен үш жылда бір рет өткізілетін «Әлемдік сыбайлас жемқорлық барометрі-2016» зерттеуіне сәйкес Қазақстанда жыл сайын сыбайлас жемқорлық деңгейінің төмендеуі байқалады. Үш жыл бұрын өткізілген зерттеудің қорытындысына қарағанда бүгінгі таңда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда ілгерілеулік байқаған азаматтардың саны екі есеге өскен, пара беру фактілері 40 пайыздан 29 пайызға дейін төмендесе, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларына өз үлестерін қосуға дайын азаматтардың саны 7 пайыздан 28 пайызға дейін өсіп отыр. Бұл сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың тиімді жүзеге асырылуының бірден бір дәлелі.

Жемқорлыққа қарсы жүргізіліп жатқан шаралардың бірі ретінде Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің «Бірінші сыбайлас жемқорлыққа қарсы медиацентр» республикалық ұйымымен бірлесіп өткізіп жатқан «Жолдарда сыбайлас жемқорлық көріністерін болдырмау бойынша 10 қадам» атты жобасынайтуға болады. Жобаны іске асыру мақсатында Агенттіктің Қарағанды облысы бойынша департаментімен, Ішкі істер, Мемлекеттік кірістер департаменттерімен және Көліктік бақылау инспекциясымен жол картасы бекітілді. Жол картасында көрсетілген іс-шараларға сәйкес бүгінгі таңда жолдарда орын алған сыбайлас жемқорлық қылмыстардың картасы әзірленді.

Бұл салада жемқорлық деңгейінің төмендетуге, жемқорлық көріністерін жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау мен жоюға аса мән берілудің де себебі бар.

2016 және 2017 жылдары Қарағанды облысының тұрғындары арасында сауалнамалар жүргізілген болатын. Оның қорытындысына сәйкес сыбайлас жемқорлықтың жоғары деңгейі құқық қорғау органдарында кездеседі делінген. Мысалы, 2016 жылы сұралғандардың 68 пайызы және 2017 жылғы сауалнаманың қорытындысы бойынша азаматтардың 18 пайызы сыбайлас жемқорлық фактілері құқық қорғау органдарында кездеседі деп жауап берген. Бірақ өкініштісі, жыл басынан бастап Қарағанды қаласында 9 жүргізуші сыбайлас жемқорлық қылмыс жасап, жазаға тартылған. Яғни, әлі де болса, сол халықтың, көлік жүргізушілерінің тарапынан жол ережесін бұза тұра, мәселенің шешу мақсатында пара беру фактілері кездесуде. Әрбір жүргізуші жол полициясы қызметкеріне немесе көліктік бақылау инспекторына немесе кез-келген лауазымды

тұлғаға пара берген жағдайда параның көлеміне сәйкес 20-дан 50 АЕК-не дейінгі мөлшерде айыппұл салынатынын немесе параның көлеміне қарай 12 жылға дейінгі мерзімге бостандығынан айырылатынын есте сақтаулары қажет.

Мұндай фактілерді көрсету мақсаты-

мызқандай да бір қорқыту акциясы емес, ол жүйелі түрде жүргізіліп жатқан сыбайлас жемқорлықтың алдын алу жұмысы.

Мұнымен қоса, жол полициясы қызметкерлерімен бірігіп мемлекеттік органдар, ұйымдар тарапынан мемлекеттік көлікті заңсыз пайдалану фактілерін анықтау мақсатында рейдтер ұйымдастырылуда. Жүргізілген рейдтердің қорытындылары Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегияны іске асыру бойынша дайындалған іс-шаралар жоспарының орындалысына талдау жүргізетін Арнайы мониторингтік топтың отырыстарында қаралуда.

Мысалы, Шет ауданында жүргізілген рейд барысында «Орман және жануарлар әлемін қорғау бойынша Қарағанды шаруашылығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің директоры жүргізуші куәлігінің мерзімі өтіп кетсе де, қызметтік автокөлікпен жүрген. Немесе, басқа мысал. Шет ауданы Ақсу-Аюлы кенті әкімі аппаратының жүргізушісі қызметтік автокөлікті құжатсыз жүргізген. Сонымен қатар, аталған көлікке мемлекеттік нөмір қойылмаған.

Бұл осы бағыттағы жұмыстардың бастамасы ғана. Мұндай рейдтер Департаментпен тұрақты түрде өткізіліп және айқындалған фактілер халық назарына тұрақты түрде ұсынылатын болады.

Әрине, жоғарыда көрсетілген фактілер, тек қана аты аталған мемлекеттік мекемелерге ғана кір келтірмейді, ол, мемлекеттік қызметте жұмыс істеп жүрген барлық қызметшілерге деген, жалпы мемлекеттік аппаратқа деген халықтың сенімін азайтады.

Осындай құқықбұзушылықтардың алдын алу мақсатында қадағалаушы органдар тарапынан шаралар да қабылданды. Мысалы, жыл басынан бастап 14 қызметшінің тәртіптік істері Әдеп кеңесінде қаралып, тиісті жауапкершілікке тартылды.

Қазіргі таңда құқықбұзушылықтың салдарымен емес, оның бастапқы себептеріне қарсы күрес ұйымдастыру қажет.

Әр мекеме басшысы өз қызметшілеріне үлгі болып, қандай да болмасын құқықбұзушылықтың алдын-алу шараларының бастап жүргізбесе, онда өзінің немесе оның қарамағындағы қызметшілердің кейін одан да ауыр қылмыс жасауларына әкеп соғуы мүмкін.

Көрсетілген шаралар жолдарда сыбайлас жемқорлық фактілерін азайтуға, жол ережелерін бұзу, мемлекеттік мүлікті заңсыз пайдалану фактілерін болдырмауға және мемлекеттік қызметшілер тарапынан әдеп кодексінің бұзғыштық сақтауға өз септігін тигізеді деп ойлаймыз.

Сыбайлас жемқорлыққа деген төзбеушілік облысымыздың әрбір тұрғынының азаматтық ұстанымы, ал адал ниеттілік пен сатылмаушылық мінез-құлық нормасы болуы тиіс.

Медет Т.Б.,

Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Қарағанды облысы бойынша департаменті басшысының орынбасары

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ – ҚОҒАМНЫҢ ДАМУЫНА ТЕЖЕУ

Кез келген өркениетті қоғам үшін сыбайлас жемқорлықпен күрес ең өзекті сұрақтардың бірі болып табылады. Сыбайлас жемқорлық мемлекетті ішінен жоюдың бастамасы, және ол жетістіктерді жоққа шығаратындығы, ұлттық қауіпсіздікке қауіп-қатер әкелетіндігі күмәнсіз. Сондықтан да Қазақстан Республикасының мемлекеттік саясатының негізгі басымдықтарының бірі болып осы зұлымдықпен күресу болып табылады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүргізу дегеніміз – бұл мемлекетте тұрақтылықты қамтамасыз етудің қажетті шарты деп айтқан екен кезінде Аристотель ұғлама. «Кез келген мемлекеттік құрылыстағы басты нәрсе – бұл заңдар өзге де күн тәртібінің жәрдемі мен істі лауазым иелері баю жолына түсіп кетпейтіндей етіп ұйымдастыру. Жалпы жұртқа ортақ пайда келуін ойластыратын мемлекеттік құрылыстар ғана әділ, дұрыс болмақ», - деген екен ежелгі ойшыл ғалым.

Әрбір қоғам дамуының күнегей жағымен көленкелі тұсы да қатар жүретіндіктен елдің әлеуметтік хал-ахуатын жақсартып, экономикалық жоғары даму деңгейіне жетуді, халқымыздың демографиялық өсіп-өнуін көздеген шаралар жасалынып жатқан кезде, алға басқан қадамды кейін тартып, дамуымызға тежеу болып отырған сыбайлас жемқорлықпен күресті күшейту – әрқайсымыздың азаматтық борышымыз болып табылады.

Әлемнің көптеген елдері секілді, біздің мемлекетіміз де сыбайлас жемқорлықтың алдын алып, оның тамырына балта шабуға бағытталған мақсатты жұмыстар жүргізіп келеді. Қазақстан – бұрынғы кеңес Одағы аумағында сыбайлас жемқорлыққа қарсы қолданылатын заң қабылдап, осы мәселе жөніндегі халықаралық конвенцияларға қосылған алғашқы мемлекеттердің бірі болып отыр.

Экономикалық және қоғамдық негіздерін жаңғырту, түбегейлі өзгертулер тұсында сыбайлас жемқорлық қашан да қоғамға қауіп төндіретіндей дәрежеге көтеріледі. Мұндай

кезеңдерде жемқорлықтың шабуылын жеңілдететін мәселелер – экономиканың құлдырауы, азаматтық қоғамның билікке тәуелділігі, мемлекет институтының тиімсіздігі, заңнамалардың пәрменсіздігі тереңдей түседі. Сөйтіп, сыбайлас жемқорлықтың тамырына балта шабуға кірісу алдында оны туғызатын әлеуметтік – экономикалық жағдайларды барынша азайту қажет. Жемқорлыққа қарсы әрекет етудің, оның көріністерімен күрес жүргізумен аяқталмайтынын ұғыну аса маңызды. Мұндай күрес қашан да қоғам мен мемлекет өмірінің барлық жақтарын реттеп отырумен тығыз байланысты. Осыдан келіп, жемқорлардың өз күштері арқылы жемқорлықпен күрес жүргізуі барып тұрған мағынасыздық деген келесі қорытынды туындайды.

Сыбайлас жемқорлықпен күресті жеке қарау мүмкін емес. Сыбайлас жемқорлық қылмыстары әлеуметтік тұрғыдан пайда болғандықтан, оны болдырмау мен алдын алуды барлық мемлекеттік мекемелер қамтамасыз ету қажет. Приозерск қалалық қазынашылық басқармасында да бекітілген Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар жоспары бойынша жұмыс жүргізілуде. Тұрақты түрде семинарларда қызметкерлер бірігіп сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы оқып тұрады. Басқармада сенім телефоны бар. Абырой болғанда, неше жыл бойы сенім телефонына түскен шағымдарды тіркейтін журналда бір де бір телефон шалу тіркелген жоқ. Азаматтардан, заңды тұлғалардан мемлекеттік қызметкерлердің аткарып отырған жұмыстарына шағым түскен жоқ.

Сыбайлас жемқорлықты болдырмау мемлекеттік қызметкерлердің мәселесі ғана емес - бүкіл Қазақстандықтардың азаматтық борышы. «Жұмыла көтерген жүк жеңіл» дегендей кез-келген азамат соған ат салысса, сыбайлас жемқорлықты түбірімен жоюға болады.

З.Е. Дүйсенова,

Приозерск қалалық қазынашылық басқармасы басшысының орынбасары

ВОСЕМЬ ЛЕТ КОЛОНИИ ЗАПРОСИЛ ПРОКУРОР ДЛЯ ТЕМИРТАУСКОГО ЭКС-ЧИНОВНИКА

За покупку непригодных ржавых труб бывшему директору коммунального государственного предприятия ТОО «Окжетпес-Т» Ерлану Утешеву грозит восемь лет лишения свободы и конфискация имущества. Старые трубы предприятие закупило для теплоснабжения всего Темиртау, сообщает МИА «Казинформ».

Вина экс-чиновника доказана экспертизами, аудиоматериалами в результате прослушки служебного телефона Ерлана Утешева и показаниями второго подсудимого, который дал изобличающие сведения по факту махинаций с трубами, сообщил прокурор во время прений в суде.

«Прошу признать подсудимого Утешева Ерлана Амантаевича виновным в совершении преступления, предусмотренного частью 4 статьи 189 УК «Присвоение или растрата вверенного чужого имущества в группе лиц». Прошу назначить наказание в виде восьми лет лишения свободы в учреждении со средним режимом безопасности с конфискацией имущества», – озвучил позицию государственного заместителя прокурора Темиртау Еркин Жалмагамбетов.

По данным бухгалтерской судебной экспертизы, госкомпании причинен ущерб в размере 27 миллионов 575 тысяч 416 тенге.

Сообщается, что 10 млн тенге в качестве возмещения ущерба сразу же после ареста Утешева предприятию перечислила его супруга. Но на суде сам Ерлан Утешев, заявил, что действия супруги не были с ним согласованы. Он вину свою так и не признал.

Остальную сумму – 17 миллионов 575 тысяч тенге – предприятие требует с подсудимых.

Второй подсудимый – менеджер ТОО «КазТемирСтил» Андрей Склярченко, помогавший Утешеву в покупке ржавых труб и маскировке их под новые, уже начал возме-

щать государственному предприятию материальный ущерб. Прокуратура заключила с ним процессуальное соглашение в форме сделки о признании вины. Учитывая это, прокурор попросил приговорить менеджера к шести годам ограничения свободы.

В августе сообщалось, что во время следствия вскрылись новые факты хищения денег. Эпизоды связаны с арендой спецтехники для проведения ремонтных работ на тепловых и водопроводных сетях. Прокурорская проверка показала, что госпредприятие фиктивно брало у фирм в аренду спецтехнику.

Директора ТОО «Окжетпес Т» Ерлана Утешева сотрудники антикоррупционной службы задержали 31 мая прямо на рабочем месте.

В 2013 году Ерлан Утешев, будучи руководителем управления энергетики и коммунального хозяйства Караганды, управляя машиной в пьяном виде, совершил аварию, столкнувшись сразу с двумя автомобилями. В результате этого ДТП погибла 52-летняя женщина, ещё четверо пострадали. Утешеву удалось избежать уголовного наказания: дело закрыли за примирением сторон, а виновника ДТП на четыре года лишили прав.

источник: www.nv.kz

САЛТҚА ДА ЖАҢҒЫРУ ҚАЖЕТ

Атадан балаға жалғасып, ұрпақтан-ұрпаққа ұласып келе жатқан ізгі дәстүр, тамаша салттарымыздың бірі – ат тергеу. Қазақ халқында өзінен үлкен адамның атын тура атау – тәрбиесіздік болып есептелген. Қазақтың келіні өзі түскен шаңырақтың үлкен-кішісінің, яғни жолдасының туысқан-туғандарының аттарын тіке атамай құрметтеп, ізет көрсеткен. Бұл игі дәстүрді келіннің бетін ашқан жыршы жігіт сыпайы тілмен келінге ескертіп отырған. Тәрбиелі, ибалы келіндер үлкенін сыйлап, кішісін еркелетіп шақырған. Ата-енесі мен қайын-қайнағаларына ғана емес, тіпті өзінен бұрын түскен абысын-ажындарына және қайын-қайынсіңілеріне дейін жарасымды ат тауып қоя білген. Олар ат қойғанда үлкен адамдардың жасы мен жолына, туыстық жақындығына қарап, «атекем», «төраға», «үлкен аға», «кенже аға», «сыпайы аға», «бай атам», «би ағам» деп атай беретін. Өзімен тұрғылас, тетелес қайныларын кескін-келбеті мен мінез-құлқына сай жарасымды қалжыңмен «дәу қайным», «мырза жігіт», «кішкене», «ақ төрем», «мырзаға», «төре жігіт», «кенже бала», «сұңғағым», «жүйрігім» деп әзілдей шақырса, қайын сіңлілерін «еркем», «бикеш», «еркежан», «үкілім», «томпағым», «күлпілдегім», «шырайлым», «сырғалым», «арайлым», «шашбаулым», «кекілдім», «ақкыз», деп еркелете атайтын болған. Осылардың

қай-қайсысы да жүрекке жылы, құлаққа жағымды естілетін еді. Осындай илтипатына қарай өзі де сый-құрметтен тыс қалмайтын.

Кейінгі жылдары қызметіне байланысты «доктор қайынаға», «әртис қайным», «сән-қой абысын», «тентек», «ақын аға» деген сияқты атаулар да қалыптасты. Бір айта кетерлік жай – нағыз көргенді, инабат келіндер өзінің құшағында жатқан жан-жарының да есімін тура атамай «Түгенше жанның көкесі», «Отағасы», «Осы үйдегі кісі» деп еспеттеп, сыпайылап отырады. Бұл ерлі-зайыптылардың сыйластығының бір үлгісі болса керек. Қазақ келіндері атқойғыштығымен қатар ат тергеуге де құмар болып келетінін байқаймыз. Алда-жалда ата-енесінің, тағы басқа үлкен адамдардың аты аталатын сөз кезіксе оны айтпай орағытып, өзге мағыналас сөздермен алмастырып (мысалы: қозыны – қошақан, аманды – есен, жолды – соқпақ, Сүлейменді – су иесі, көрпені – жамылғы деген сияқты) атайды. Халық аузындағы қайын-қайнағаларының аты Өзенбай, Қамысбай, Қойлыбай, Қасқырбай, Қайрақбай, Пышақбай болып келетін келіншектің «Сарқыраманьң аргы жағында, сылдыраманьң бергі жағында, маңырамань ұлыма жұлып-жұлып жеп жатыр. Білемені жаньмаға жанып-жанып әкелсін» -дейтін ат тергестік аңызын білеміз.

Бертінге дейін ауылдағы жеңгейлер де

жаңағы айтқан келіндерден кем түсе қоймайтын. Әлге дейін де кей аймақтарда ондай келіндердің барына қуанамыз. Сол жеңгейлерімізге қайнағаларының аттарын айтқызымыз келіп, қанша әуреленсек те ісімізден ештеңе өнбейтін. Қулар құрған тұзағымызға түспей, балама есімдермен жауап беріп, орайын тауып құтылып кете беретін. Әсіресе сондай бір жеңгеймізге қайнағасы болып келетін әкеміздің атын айтқыза алмаушы едік. Ауылда Серіктер бірнешеу болғанымен, әрқайсысын өзінің атауға үйреніп алған. Біреуін «қисық», бірін «пасон», біреуін «тірәктіріші» деп жүргені. Қазіргі ежелер келіндерінің «қақпас», «мыстан» деп атамағанына мың да бір шүкіршілік айтып, «бабушка», «енешка» дегенін қанағат тұтатын болды. «Аликтің мамасы», «Ана үйдегі кемпошка», «Маратиктың бабулясы» деген немқұрайлы атауға да құлақтары үйреніп, еттері өліп бітті. Көрініп ізін басудан, Алла ғұмыр берсе ақ жаулықты ана мен ақсақал атанудан ешкім де қаша алмас. Ендеше, асыл жеңге, ару келіндеріміздің құлағына алтын сырға. Ата-ене сыйлаудың, үлкенге құрмет, кішіге ізет көрсетудің үлгісі болып есептелетін осы үрдісті қайта жаңғыртуымыз керек деп ойлаймыз һәм жақсы салтты жаңғыртуға үндейміз.

Н.ҚЫДЫРМҰРАТУЛЫ

ПРОЕКТ «ӨРЛЕУ» И НОВЫЙ ФОРМАТ АСП (ИНФОРМАЦИЯ ПО РАЗЪЯСНЕНИЮ)

В настоящее время во исполнение поручения Главы государства, изложенного в Плате нации «100 конкретных шагов по реализации пяти институциональных реформ», Министерством здравоохранения и социального развития Республики Казахстан ведется работа по совершенствованию действующих механизмов оказания адресной социальной помощи на основе системы социальных контрактов между социальными службами и получателем помощи.

28 октября 2015 года принят Закон РК «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам социальной защиты населения» (далее – Закон), который вводится в действие с 1 января 2018 года.

Вступление в силу данного закона с 1

января 2018 года требует продолжение пилотирования проекта «Өрлеу» уже с новыми подходами, предусмотренными законом.

Суть и отличие новых подходов, предусмотренных в Законе, от действующей системы:

обязательное участие малообеспеченных трудоспособного возраста в активных мерах содействия занятости для получения социальной помощи – с этой целью заключается социальный контракт, в котором определяются обязательства получателя (семьи) по участию в мерах содействия занятости и Центра занятости — по содействию в трудоустройстве (обучении) и оказанию иных мер социальной поддержки.

Модель новой системы оказания адресной социальной помощи на основе трансформации отдельных видов социальных выплат (СГП, АСП, ГДП) в единое пособие

АСП. Это поможет вывести получателей пособия из иждивенческого настроения к самообеспечению.

Вместе с тем, новая модель АСП будет классифицироваться на 2 вида: безусловную и обусловленную денежную помощь.

Безусловная помощь будет предоставляться тем гражданам, которые действительно нуждаются или оказались в трудной жизненной ситуации, и не могут по объективным причинам (инвалидность 1 и 2 гр. или имеют заболевания, при которых может устанавливаться срок временной нетрудоспособности более двух месяцев) выйти из неё.

Безусловная денежная помощь назначается на текущий квартал и выплачивается ежемесячно.

Обусловленная денежная помощь будет предоставляться с условием заключе-

К сведению населения

ние социального контракта участия в активных мерах содействия занятости. Это может быть проф подготовка, направление на СРМ, трудоустройство.

Цель новой системы оказания адресной социальной помощи сокращение уровня бедности за счет привлечения в меры содействия занятости 70% от числа трудоспособных получателей социальной помощи.

С января 2018 года проект «Өрлеу» будет реализовываться через КГУ «Центр занятости населения акимата города Приозерск».

По всем имеющимся вопросам обращаться в ГУ «Отдел занятости и социальных программ города Приозерск» или КГУ «Центр занятости населения акимата города Приозерск» по тел.: 8 (71039) 52406, 52788.

Д. Бижанова,
директор КГУ «Центр занятости населения акимата города Приозерск»

СИБИРСКАЯ ЯЗВА. ДИАГНОСТИКА, ЛЕЧЕНИЕ И ПРОФИЛАКТИКА

Отдел ветеринарии города Приозерск, представляет для сведения населения города информацию о заболевании СИБИРСКАЯ ЯЗВА.

Сибирская язва (карбункул злокачественный) — особо опасная инфекционная болезнь сельскохозяйственных и диких животных всех видов, а также человека. Болезнь протекает сверхостро (у овец), остро, подостро и ангинозно (у свиней). Характеризуется интоксикацией, развитием серозно-геморрагического воспаления кожи, лимфатических узлов и внутренних органов протекающая в кожной или септической форм (так же у животных встречается кишечная и легочная форма).

Возбудитель

Возбудитель сибирской язвы — бактерия антраксис (*Bacillus anthracis*). Сибирская язва бактерия вне организма при доступе кислорода воздуха образует споры, вследствие чего обладает большой устойчивостью к высокой температуре, высушиванию и дезинфицирующим веществам. Споры могут сохраняться годами; пастбище, заражённое испражнениями и мочой больных животных, может долгие годы сохранять сибирские споры. Вегетативные формы сибирской палочки быстро погибают при кипячении и воздействии обычных дезинфектантов. При автоклавировании споры при температуре 110 °С гибнут лишь через 40 мин. Сухой жар при температуре 140 °С убивает споры через 2,5—3 ч. Прямые солнечные лучи споры сибирской язвы выдерживают

в течение 10—15 суток. Спорцидным действием обладают также активированные растворы хлорамина, горячего формальдегида, перекиси водорода.

Эпидемиология

Источником инфекции являются больные сельскохозяйственные животные: крупный рогатый скот, лошади, олсы, овцы, козы, олени, верблюды, у которых болезнь протекает в генерализованной форме. Домашние животные кошки, собаки мало восприимчивы.

Сибирская язва у животных характеризуется следующими особенностями:

1. короткий инкубационный период, обычно не превышающий 3—4 дня;

2. выраженная клиника в виде тяжелого лихорадочного состояния, упадка сердечно-сосудистой деятельности, менингеальных явлений, кровавого поноса и рвоты;

3. стремительное развитие инфекционного процесса, заканчивающегося гибелью животных в течение, как правило, первых 2—3 суток.

Крупный рогатый скот и лошади: как правило протекает остро и подостро. Характеризуется (септическая форма) резким повышением температуры, апатией, снижением продуктивности, отеками головы, шеи и подгрудка. (кишечная форма) апатия, отказ от корма, кровавый понос и рвота, тимпания. Свиньи: (ангинозная форма) встречается только у свиней протекает бессимптомно изменения можно

обнаружить только при ветеринарно-санитарной экспертизе туш по характерному катарально-геморрагическому воспалению лимфатических узлов.

Патогенез

Воротами инфекции для сибирской язвы обычно является повреждённая кожа. В редких случаях бактерия внедряется через слизистые оболочки дыхательных путей и желудочно-кишечного тракта. На месте внедрения возбудителя в кожу возникает сибирская язва карбункул в виде очага серозно-геморрагического воспаления с некрозом, отёком прилегающих тканей и регионарным лимфаденитом. Местный патологический процесс обусловлен действием экзотоксина сибирской палочки, отдельные компоненты которого вызывают выраженные нарушения микроциркуляции, отёк тканей и коагуляционный некроз.

Клиническая картина

Продолжительность инкубационного периода колеблется от нескольких часов до дней, чаще всего составляет 2—3 дня. Заболевание может протекать в локализованной (кожной и висцеральной) или генерализованной (септической) форме.

Диагностика

Диагноз ставится на основе клинико-эпидемиологических и лабораторных данных. Лабораторная диагностика включает бактериоскопический и бактериологический методы, а в

целях ранней диагностики — иммунофлюоресцентный. Применяют также аллергологическую диагностику сибирской язвы путем внутрикожной пробы с антраксином, дающей положительный результат после 5-го дня болезни. Материалом для лабораторного исследования являются содержимое везикул и карбункулов, а также мокрота, кровь, испражнения и рвотные массы при септической форме. Сибирскую язву различают с сапом, банальными фурункулами и карбункулами, чумой, туляремией, рожей, пневмониями и сепсисом иной этиологии.

Лечение и профилактика

Этиотропную терапию сибирской язвы проводят антибиотиками. Назначают пенициллин. В патогенетической терапии используют коллоидные и кристаллоидные растворы, плазму, альбумин, глюкокортикостероиды. Хирургические вмешательства при кожной форме болезни недопустимы: они могут привести к генерализации инфекции.

Профилактические мероприятия осуществляют в тесном контакте с ветеринарной службой. Выявленных больных животных следует изолировать, а их группы сжигать; инфицированные объекты необходимо обеззараживать. Для дезинфекции шерсти и меховых изделий применяется камерная дезинфекция. Лица, находившиеся в контакте с больными животными или заразным материалом, подлежат активному врачебному наблюдению в течение 2 недель. Важное значение имеет вакцинация людей и животных сухой живой сибирской вакциной.

С.Т.Рымбекова,
гл. специалист отдела ветеринарии города Приозерск

РОЛЬ ЗЕЛЁНЫХ НАСАЖДЕНИЙ В ОХРАНЕ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ, СОХРАНЕНИИ ЗДОРОВЬЯ И БЛАГОПОЛУЧИЯ ЧЕЛОВЕКА

Зелень парков и садов, опрятные улицы не только украшают город, но и оказывают своё благоприятное экологическое воздействие.

Если сравнить городской воздух с воздушной атмосферой пригородной зоны, то в нем содержится значительно меньше кислорода. Воздух города постоянно загрязняется отходами промышленного производства, выхлопными газами автомашин и пылью, в воздухе имеется повышенное количество бактерий и микробов. В городах создается специфическая и во многом неблагоприятная для жизнедеятельности человека экологическая обстановка.

Зеленые насаждения создают для человека благоприятные условия жизнедеятельности. Улучшают условия труда, быта и отдыха населения. Они являются органической частью планировочной структуры современного города и выполняют в нем разнообразные функции. Эти функции можно подразделить на две большие группы: санитарно-гигиенические и декоративно-планировочные.

Известно, что зеленые растения обогащают окружающую среду кислородом и поглощают образующийся диоксид углерода. Дерево средней величины за 24 часа восстанавливает столько кислорода, сколько необходимо для дыхания трех человек. За один теплый солнечный день гектар леса поглощает из воздуха 220—280 кг диоксида углерода и выделяет 180—220 кг кислорода. Оптимальная норма потребления кислорода — 400 кг/год на 1 человека, т.е. столько, сколько его продуцирует 0,1—0,3 га насаждений. Всемирная организация здравоохранения (ВОЗ) считает, что на 1 горожанина должно приходиться 50 м² городских зеленых насаждений и 300 м² пригородных.

Зеленые насаждения улучшают микроклимат городской территории, предохраняют от чрезмерного перегревания почву, стены зданий, тротуары, создают «комфортные условия» для отдыха на открытом воздухе.

Основные поверхности города, состоящие из асфальта, бетона, металла, слабо отражают радиационную энергию солнца, что является причиной формирования специфического городского микроклимата. Растения, обладающие некоторой прозрачностью, часть лучистой энергии пропускают, часть поглощают, а остальное — отражают, причем отражение солнечной энергии листвой в несколько раз превышает отражение твердыми городскими поверхностями.

Тень от деревьев и кустарников защищает человека от избытка прямого и отраженного солнечного тепла. В средних широтах температура поверхности в зоне зеленых насаждений на 12—14 °С ниже температуры стен и мостовых. В тени деревьев в жаркий день температура воздуха на 7—8 °С ниже, чем на открытом месте. Если в летний день температура воздуха на улице выше 30 °С, то в сквере микрорайона она не будет превышать 22—24 °С. Температуру воздуха способны снижать даже травянистые газоны: в жаркий день на дорожке у газона температура воздуха на высоте роста человека почти на 2,5 °С ниже, чем на асфальтированной мостовой.

Суммарная солнечная радиация под

короной отдельных видов деревьев почти в 9 раз меньше, чем на открытом пространстве!

Гигиеническое значение зеленых насаждений состоит в том, что они значительно понижают тепловую радиацию, поэтому тепловые ощущения человека ближе к комфортным именно среди зелени. По данным гигиенистов, зона комфортности находится в пределах 17,2—21,7 °С.

Положительно влияет на теплоощущения человека не только оптимальная температура воздуха, но и его влажность. По данным гигиенистов, зона комфортности находится в пределах 17,2—21,7 °С.

Увеличение относительной влажности воздуха связано с испаряющей способностью растительного покрова. Поверхность, покрытая зеленой растительностью, испаряет в десятки раз больше влаги, чем лишенная зелени. С 1 м² газона испаряется до 200 г/ч воды, а 1 га леса за час испаряет

атмосферу 1—4,5 т. влаги. Интенсивность испарения регулируется физиологическим процессом, присущим зеленым насаждениям. В жаркую погоду в целях защиты зеленого организма от перегрева она увеличивается в холодную — снижается. Это является оптимальным для человека.

Для повышения эффективности влияния зеленых насаждений на микроклимат прилегающих территорий рекомендуется создавать в городах зеленые полосы шириной 75—100 м через каждые 400—500 м.

Огромна роль зеленых насаждений в очистке воздуха городов. Задерживая потоки воздуха, растения поглощают содержащиеся в нем загрязняющие вещества — мелкодисперсные аэрозоли и твердые частицы, а также газообразные соединения, поглощаемые растениями.

Очень хорошо улавливают пыль газоны. Трава на газонах высотой до 10 см задерживает в 3—6 раз больше пыли, чем не покрытая зеленой землей, и в 10 раз больше, чем дерево. Даже сравнительно небольшие участки насаждений снижают в летнее время запыленность городского воздуха на своей территории на 30—40%.

Зеленые насаждения обуславливают

аэрацию городских территорий. Открытые участки городской застройки днем нагреваются сильнее, чем озелененные, что приводит к возникновению восходящих потоков воздуха и к перемещению прохладного воздуха на неозелененные территории. Ночью озелененные участки охлаждаются медленнее, чем оголенная земля и искусственные поверхности, поэтому возникает обратный процесс, способствующий проветриванию зеленых массивов. Вертикальные потоки уносят с собой частицы пыли и газообразные загрязняющие вещества, улучшая санитарно-гигиеническое состояние городских улиц.

Зеленые насаждения улучшают электрогигиенические свойства атмосферы. В лесном воздухе степень ионизации кислорода в 2—3 раза больше, чем в морском или в воздухе над лугом, и в 5—6 раз больше, чем в городском. Степень ионизации зависит от видового состава и возраста растений.

Зеленые насаждения в три раза увеличи-

вают количество легких отрицательно заряженных ионов и способствуют уменьшению количества тяжелых ионов. Тяжелые ионы возникают в результате соединения легких ионов с тяжелыми ядрами конденсации. Повышенная конденсация тяжелых ионов ухудшает видимость, отрицательно влияет на дыхание людей, вызывает усталость, а легкие отрицательные ионы улучшают деятельность сердечно-сосудистой системы. В наибольшей степени улучшают ионный режим атмосферного воздуха смешанные хвойно-лиственные насаждения, а также многие цветущие растения.

Многие растения выделяют фитонциды — летучие вещества, способные убивать болезнетворные бактерии или тормозить их развитие и оздоравливать окружающую среду. Фитонциды убивают туберкулезную палочку, белый и золотистый стафилококк, гемолитический стрептококк, холерный вибрион и др. Активными источниками фитонцидов являются белая акация, туя западная, конский каштан, сосна обыкновенная, различные виды дубов. Один гектар можжевеловых насаждений за сутки выделяет 30 кг фитонцидов — этого количества достаточно для уничтожения

всех микробов в большом городе.

Зеленые насаждения снижают уровень городского шума, ослабляя звуковые колебания в момент прохождения их сквозь ветви, листву и хвою. Звук, попадая в крону, переходит как бы в другую среду, которая обладает значительно большим, чем воздух, акустическим сопротивлением, отражает и рассеивает до 74% и поглощает до 26% звуковой энергии. Летом насаждения снижают шум на 7—8 дБ, зимой — на 3—4 дБ.

Лучшие экранирующие свойства имеют смешанные насаждения, состоящие из деревьев и кустарников, особенно с хорошей горизонтальной и вертикальной сомкнутостью.

Травяной покров способен снизить шум на 6 дБ.

Зеленые насаждения могут выполнять функцию ветрозаграждения. Полоса деревьев высотой 10 м, расположенных в 5 рядов, способна ослабить скорость ветра вдвое, причем на расстоянии 60 м. В жилых районах, находящихся под влиянием ветрозащитных свойств леса, отмечено снижение на 20—30% расходов на отопление.

Зеленые насаждения оказывают эмоционально-психическое воздействие на человека. Природный ландшафт — естественный или искусственный — активно способствует восстановлению сил, возобновлению подвижного равновесия между организмом и окружающей средой, нарушаемого вследствие болезни, утомления и недостаточного пребывания на свежем воздухе.

Согласно цветовой теории, успокаивающее действие природы состоит в формировании в ней двух цветов — зеленого и синего. Важное значение имеет также своеобразное мягкое лесное освещение, богатство красок, аромат цветов, шелест листьев, пение птиц.

Считается, что пирамидальные, сферические и устремленные вверх кроны растений возбуждают человека, а овальные и плакучие успокаивают.

Таким образом, одним из путей улучшения городской среды является озеленение. Зеленые насаждения поглощают пыль и токсичные газы. Они участвуют в образовании гумуса почвы, обеспечивающего её плодородие. Формирование газового состава атмосферного воздуха находится в прямой зависимости от растительного мира, растения обогащают воздух кислородом, полезными для здоровья человека фитонцидами и легкими ионами, поглощают углекислый газ. Зеленые растения смягчают климат. Растения усваивают солнечную энергию и создают из минеральных веществ почвы и воды в процессе фотосинтеза углеводы и другие органические вещества.

Растения не только выполняют свою биологическую и экологическую функцию, но их разнообразие и красочность всегда "радует глаз" человека. Многие виды растений являются лечебным материалом, и входят в состав лекарственных средств.

Без растительного мира жизнь человека и животного мира невозможна.

Наша задача заключается только в одном — охранять существующие лесные массивы и приумножать зеленые насаждения в городах.

По материалам интернет-ресурсов РК

ПРОДУКЦИЯ КОРПОРАЦИИ «СИБИРСКОЕ ЗДОРОВЬЕ» НА СТРАЖЕ ЗДОРОВЬЯ ЧЕЛОВЕКА

Плохая экология, бешеный ритм жизни, постоянные стрессы, нерегулярный режим питания, поглощение вредной пищи — все это рано или поздно сказывается на здоровье человека.

В наше время совершенно неудивительно, что малыши рождаются больными, ведь ослабленный организм родителей сказывается и на их потомках. Чтобы вылечить даже самые обычные простудные заболевания, приходится принимать огромное количество таблеток, сиропов и микстур,

напичканных химией, которая негативно сказывается на отдельных органах.

Большая часть лекарств при их частом применении негативно воздействует на печень, сердце и другие жизненно важные органы. Поэтому все больше людей присматривается к альтернативным лекарственным средствам, в состав которых входят лишь натуральные и совершенно безопасные компоненты.

К известным корпорациям, выпускающим эффективные биологически активные

добавки, относится и «Сибирское здоровье». Отзывы о продукции только

положительные, огромное количество людей уже испытало на себе благотворное воздействие БАДов. Лучше предупредить появление болезни, нежели потом с ней бороться. Поэтому рекомендуем для профилактики принимать лекарства марки «Сибирское здоровье». Корпорация выпускает препараты, как для лечения серьезных заболеваний, так и продукцию для коррекции фигуры и различные косметические средства. Вся продукция изготовлена из дикорастущих трав Алтая, Сибири, Байкала, ягод, растений, продуктов моря, фитоэстрогенов, прополиса и других компонентов, обладающих высокой биологической активностью.

По материалам интернет-ресурсов

РАСПИСАНИЕ ДВИЖЕНИЯ ПАССАЖИРСКИХ ПОЕЗДОВ ПО СТ.САРЫШАГАН

№ п/п	Сообщение	Приб.	Ст.	Отпр.	Дни следован
3	Алматы-2-Астана	15.33	10	15.43	ежедневно
4	Астана-Алматы-2	16.13	10	16.23	ежедневно
9	Алматы-2-Астана	06.28	15	06.43	ежедневно
10	Астана-Алматы-2	08.52	15	09.07	ежедневно
15	Алматы-2-Петропавловск	03.51	15	04.06	четным
16	Петропавловск-Алматы-2	20.50	20	21.10	нечетным
43	Алматы-1-Костанай	05.49	15	06.04	ежедневно
44	Костанай-Алматы-1	22.52	15	23.07	ежедневно
55	Кокшетау-Кызылорда	09.58	20	10.18	ежедневно
56	Кызылорда-Кокшетау	20.00	17	20.17	ежедневно
75	Кызылорда-Астана	21.41	15	21.56	нечетный
76	Астана-Кызылорда	12.22	18	12.40	нечетный
85	Астана-Сарыагаш	17.39	15	17.54	ежедневно
86	Сарыагаш-Астана	08.02	20	08.22	ежедневно
207	Астана Нурлы Жол - Шымкент	20.13	15	20.28	четным
208	Шымкент - Астана Нурлы Жол	16.53	10	17.03	четным
231	Алматы - Астана	23.17	15	23.32	ежедневно
232	Астана - Алматы	23.14	16	23.30	ежедневно
236	Астана - Шымкент	19.52	15	20.07	четным
235	Шымкент - Астана	22.04	15	22.19	нечетным
239	Астана - Джамбул	23.49	17	00.06	четным
240	Джамбул - Астана	19.15	15	19.30	четным
241	Алматы - Астана	22.04	15	22.19	четным
242	Астана - Алматы	19.52	15	20.07	нечетным
303	Алматы-2-Свердловск	04.52	15	05.07	вторник
304	Свердловск-Алматы-2	08.02	15	08.17	пятница
305	Свердловск-Бишкек	08.02	15	08.17	понедельник
306	Бишкек-Свердловск	04.52	15	05.07	пятница
315	Ташкент-Свердловск	04.52	15	05.07	среда
316	Свердловск-Ташкент	08.02	15	08.17	воскресенье
373	Алматы-2-Жезказган	13.17	20	13.37	пн.чт.
374	Жезказган-Алматы-2	01.55	15	02.10	ср.сб.
451	Астана Нурлы Жол - Самарканд	05.03	15	05.18	воскресеньям
452	Самарканд - Астана Нурлы Жол	06.52	23	07.15	субботам
701	Алтынкөль - Астана Нурлы Жол	01.34	10	01.44	ежедневно
702	Нурлы Жол Астана - Алтынкөль	01.22	10	01.32	ежедневно
706	Алматы-2-Петропавловск	23.55	10	00.05	ежедневно
707	Петропавловск-Алматы-2	03.27	10	03.37	ежедневно
707	Шымкент - Астана Нурлы Жол	01.53	10	02.03	четным
708	Нурлы Жол Астана - Шымкент	06.25	10	06.35	нечетным

источник: <http://www.railways.kz/ru>
по состоянию на 20.10.2017г.

ЮМОР. КОРОТКО

- Мне кажется, ты ко мне нервно дышишь.
- Юля, не накручивай себя, я - астматик, отдай ингалятор.

Я понимаю, что услуги здравоохранения подорожали, но причём здесь докторская

колбаса?

Дураки никогда не заходят в тупик, - там слишком много умных.

Раздел "Знакомства" в газете "Из рук в руки".

ЖАУЫНГЕРМЕН КЕЗДЕСУ

«Мәңгілік ел» жалпыұлттық патриоттық Актісінің құндылықтарын насихаттау және оқушыларға Патриоттық тәрбие беру мақсатында № 2 жалпы орта білім беру мектебінде 18 қазан күні Қазақстан Респуб-

"Генерал Сабыр Рахимов" атындағы орденімен, РФ-ның «Қызметі үшін» орденімен және медальдармен марапатталғанын айтып өтті.

Кездесу барысында оқушылар соғыстағы ерліктері, қызметі, балалық кезеңдегі қызықтары туралы өздерін қызықтырған сұрақтарға жауап алып, әңгіме-сұхбат жүргізді. Ардагердің ерлігіне тәнті болған оқушылар болашақта әскери қызметкер болып, Отанды қорғайтындарын мақтанышпен айтты. Амангелді Теміржанұлы оқушы-ларға «Патриот» болу үшін, Отаны-ның нағыз жанашыры болу керек екенін және сабақты жақсы оқып спортпен шұғылдану керектігін айтты. Кездесу өте қызықты әрі мазмұнды болды.

ликасы Қарулы Күштерінің құрметті ардагері, Ауған соғысының ардагері, Қарағанды облыстық «Қарулы Күштердің ардагерлері» қоғамының төрағасы, запастағы полковник, Көкшетау қаласының тумасы Амангелді Теміржанұлы Жантасовпен кездесу өтті.

Ардагер өзінің еңбек жолындағы ерлігі үшін Совет Одағының «Қызыл Жұлдыз»,

А.С.Ермагамбетова,
№ 2 ЖОББМ директорының
тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Охрана здоровья населения

О СОСТОЯНИИ САНИТАРНО-ГИГИЕНИЧЕСКОГО НАДЗОРА ЗА ПРОМЫШЛЕННЫМИ ПРЕДПРИЯТИЯМИ ПО ГОРОДУ ПРИОЗЕРСК

Приозёрское городское управление охраны общественного здоровья, в рамках исполнения Плана организационных мероприятий на 2017 год, осуществляет контроль за состоянием общественного здоровья населения г.Приозерск, и на объектах производства.

Так, в ходе мониторинга состояния охраны общественного здоровья с 2009 года, в г.Приозерск и на Приозерской обогатительной фабрики ТОО «Ер-Тай», расположенной на территории обслуживания, профессиональные заболевания среди работников предприятий не зарегистрированы. Все работники предприятий ежегодно

проходят профилактический медицинский осмотр, в соответствии с Приказом Министерства национальной экономики РК от 24.02.2015 г. №128 «Об утверждении Правил проведения медицинских осмотров».

Справка. Профессиональная заболеваемость - это показатель отношения числа лиц с установленными в данном году профессиональными заболеваниями и отравлениями, к числу работающих, подвергавшихся воздействию соответствующего профессионального фактора.

Приозерское городское управления охраны общественного здоровья

ХАБАРЛАНДЫРУ *** ОБЪЯВЛЕНИЯ

ПАРИКМАХЕРСКАЯ «МИЛОЛИКА»
Предлагает услуги по мужской и женской стрижкам, укладке, по маникюру, наращиванию ногтей и педикюру. Ждем Вас по адресу: ул. Космонавтов, 5-107, телефон: 5-50-81
Время работы: с 10.00 час. до 19.00час.
Выходной - Понедельник.
На маникюр и педикюр запись по тел.: 8-771-699-32-89

Собственник: ИП Бухарбаева А.А.
Газета «Приозерский вестник» зарегистрирована в Министерстве связи и информации Республики Казахстан
Свидетельство о постановке на учет СМИ № 15037-Г от 26.12.2014г.
Адрес редакции: 101100 г. Приозерск, ул. Космонавтов, д.5-107.
Справки по тел. +7-705-981-86-79 (Гл. редактор), +7-702-604-02-60 (тех. редактор)
E-mail: prz_westnik@mail.ru ВЕБ-САЙТ: www.prio-vestnik.kz
Газета отпечатана в ТОО «Арко» г. Караганда, ул. Сатпаева 15. Заказ № 42/530. Тираж: 500 экз., объем-2 п.л., формат - А2, 8 стр.

Главный редактор: Кенжебеков Б.А.
Технический редактор: Струментов А.В.
Для подачи частных объявлений и рекламы обращаться по тел.: +7-705-466-60-63
Корреспонденция принимается на электронный адрес: prz_westnik@mail.ru

Газета распространяется в местах продажи газет и журналов (киоски печати, магазины, рынки), в редакции и частными распространителями в г.Приозерске и г.Караганда, а также по подписке во всех городах и районах области.
Подписной индекс - 65041

Письма, рукописи, фотографии и рисунки не рецензируются и не возвращаются. Ответственность за точность приведенных фактов, статистических данных, собственных имен, географических названий и других данных несут авторы публикаций. Редакция не несет ответственности за содержание рекламных объявлений. Мнение авторов может не совпадать с мнением редакции. Перепечатка материалов без согласия редакции запрещена.